

CZU: 050:82-1

CONFIGURAȚII TEMATICE ȘI DE VIZIUNE ASUPRA TEXTELOR POETICE PUBLICATE ÎN REVISTA *LUMINĂTORUL* (1908-1918)

Silvia SCUTARU

Liceul teoretic „Nicolae Iorga” din mun. Chișinău

Luminătorul a fost prima revistă cu conținut bisericesc în limba română din Basarabia țaristă, aceasta fiind o adevărată tribună publicistică pentru clerul basarabean. Pe lângă articole de învățătură creștinească, au fost publicate și poezii cu caracter educativ.

În acest demers vom demonstra că, deși versurile nu aveau o valoare deosebită a unui produs de artă, acestea au reușit totuși să se apropie de realitatea basarabeană. Textele poetice au redat o varietate de sentimente, preponderent dezolante, specifice perioadei elucidate.

Cu toate acestea, constatăm capacitățile limitate ale versificatorilor, care nu aveau idei clare și exacte despre sensul unei situații sau împrejurări. În contrast cu ei menționăm textele poetice ale tânărului A.Mateevici, care, de cele mai multe ori, erau ancorate în real.

Investigația confirmă opinia că, pe lângă tematica creștină, poeziile publicate în revista *Luminătorul* au încercat să dezvolte subiecte atipice sociale și contestatate, dar ele nu au impulsionat libertatea de gândire și nu au stimulat abilitățile lexicale ale versificatorilor și cititorilor. Folosind metoda analizei, am demonstrat că imperfecțiunile textelor poetice nu au diminuat mesajele acestora, ci, dimpotrivă, ofereau românilor basarabeni un alt sistem de valori. Investigația confirmă cu certitudine că configurațiile tematice și de viziune ale versificatorilor erau influențate de obscurantismul omniprezent în provincia Basarabia, menținut cu succes de autoritățile țariste.

În studiu sunt utilizate datele culese și analizate de autor în baza a 14 numere ale acestei publicații.

Cuvinte-cheie: *Dumnezeu, Înviere, creștinism, pioșenie, misiunea de apostolat, decadență morală, tematică religioasă.*

EXHIBITION AND VISION OF SETTINGS POETIC TEXTS PUBLISHED IN *LUMINĂTORUL* (ILLUMINATOR) JOURNAL (1908-1918)

Luminătorul was the first ecclesiastical magazine in Romanian language from Tsarist Bessarabia this is a true publicist tribune for Bessarabian clergy. Besides Christian doctrine articles, poems were published with educational character. In doing so we will demonstrate that although the lyrics were not of a particular value of one art product, they still managed to approach Bessarabian reality. Poetic texts have played a variety of feelings, mostly desolated specific elucidated period.

However we see limited capacity of verse writers who lacked clear and precise ideas about the meaning of a situation or circumstances. In contrast to them mention the poetic texts of young A. Mateevici, which often were anchored in reality.

The investigation confirms the view that in addition to Christian themes, published poems in *Luminătorul* have tried to develop social and contesting atypical subjects but they had not spurred freedom of thought and did not stimulate the lexical skills of verse writers and readers. Using analysis method I have demonstrated that imperfections of poetic texts have not diminished their messages, but instead they provided Bessarabian Romanians a different value system. The investigation confirmed with certainty that theme and vision configurations of verse writers were influenced by omnipresent obscurantism in Bessarabia province successfully maintained by tsarist authorities.

The study uses data collected and analyzed by the author based on 14 numbers of this publication.

Keywords: *God, Resurrection, Christianity, piety, apostolic mission, moral decadence, religious subjects.*

Prezentat la 19.11.2016

Publicat: decembrie 2016